

AD-411-2015/2007

Näringsdepartementet
Enheten för kapitalförsörjning
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2015:64 En fondstruktur för innovation och tillväxt (dnr N2015/4705/KF)

Sammanfattning

Patent- och registreringsverket (PRV) begränsar sig i detta yttrande till sådana frågor som är kopplade till immateriella tillgångar.

Ur PRV:s perspektiv är det bra att frågor om statliga finansieringsinsatser för små företag och projekt utreds på ett samlat sätt. PRV har inget att erinra mot de förslag utredaren lägger fram i betänkandet. I syfte att säkerställa att statens kapitalinsatser ger den förväntade utväxlingen, dvs. medför tillväxt, efterfrågar PRV dock en uttalad och genomtänkt koppling från det kapital staten skjuter till genom bidrag och lån, till det offentliga stödet för hantering av immateriella tillgångar.

PRV:s överväganden

För tidiga projekt och innovationer, liksom för små företag med liten erfarenhet av att söka finansiering för innovationssatsningar, är det viktigt att strukturen och tillgängligheten för statlig finansiering är tydlig och enkel. Lika viktigt är att den struktur som skapas säkerställer att tillräckligt med kapital finns tillgängligt även i tidiga skeden. Detta är särskilt angeläget för kapitalkänsliga branscher, t.ex. *Life Science*-industrin.

Att bara skjuta till pengar är ingen garanti för att skapa tillväxt genom kommersialisering av en innovation. För att de föreslagna insatserna verkligen ska leda till tillväxt krävs – bland annat – att de företag som investeringarna riktas mot har en genomtänkt strategi för att skydda immateriella rättigheter och ta tillvara sina immateriella tillgångar. Bara med kunskap om de drivkrafter som immateriella tillgångar utgör finns förutsättningar för att de bolag som mottar offentligt kapitalstöd blir konkurrenskraftiga och kan skapa en långsiktig ökad tillväxt. Eftersom de strategiska övervägandena är av så stor betydelse bör det krävas att de bolag och organ som investerar statligt kapital särskilt verifierar att frågor om immateriella rättigheter och tillgångar tas om hand hos kapitalmottagaren.

Mot den bakgrunden ser PRV ett behov av att sammanlänka det kapital som staten skjuter till i form av bidrag och lån med det offentliga stödet för hantering av immateriella tillgångar.

Ett utmärkt exempel på hur det kan fungera är i anslutning till utredarens förslag att öka de årliga anslagen till Almi och Vinnova för att stödja företagen i de tidigaste faserna. I samband med att Almi respektive Vinnova ger lån och bidrag finns möjligheter att öka styrningen av kapitalinsatserna och att på lokal nivå erbjuda ett förstärkt stöd till nya företag för att öka förutsättningarna för tillväxt genom vinstgivande affärer av kommersialiserbara innovationsprojekt. I begränsad omfattning finns idag de s.k. innovationscheckarna som delvis bidrar till att ge ett sådant stöd.

PRV vill därför erinra om betänkandet [Ökat värdeskapande ur immateriella tillgångar](#) (SOU 2015:16, dnr N2015/2421/IF) och om [PRV:s yttrande över betänkandet](#). I denna utredning (SOU 2015:16) framgår tydligt hur viktigt det är att individer, beslutsfattare, företag och andra organisationer har kunskap om immaterialrätt och immateriella tillgångar för att kunna ta tillvara de immateriella värden som skapas, vilket i sig är en förutsättning för en bärkraftig ekonomi – både för samhället och inom företagen.

Förslagen som ges i SOU 2015:16 gör tydligt att de delar av samhället som arbetar med att stötta innovation måste inlemma immaterialrätten i sin verksamhet, samtidigt som det finns ett behov av ett ekonomiskt stöd för finansiering av patentansökningar. Detta gäller särskilt för forskningsprojekt och riktigt unga företag. Innovationskontoren, inkubatorer och science parks spelar en viktig roll i detta sammanhang och bör erbjuda en sådan finansiering. Inte minst handlar det om kunskapen att använda patentinformation i ökad utsträckning som underlag inom forskning och forskningsfinansiering.

Utredaren föreslår en genomgripande och grundläggande förändring av strukturerna för det befintliga kapitalet. När det gäller förutsättningarna för företagen/projekten att komma i utnyttjande av kapitalet har utredaren dock inte nått fram till de viktiga detaljerna. Det är därför svårt för PRV att analysera om den förändrade strukturen medför att statligt finansieringsstöd verkligen kommer att komma de innovationsprojekt som behöver kapital tillgodo. Med hänsyn till detta anser PRV att betänkandet SOU 2015:64 bör kompletteras med ytterligare utredning ur entreprenörernas och småföretagarnas perspektiv i ljuset av en mer detaljerad konsekvensanalys av utredarens förslag.

Utredaren tar upp problemet med att krav på tidig bolagisering i vissa fall kan vara hämmande för kommersialiseringen (kapitel 5.1, sid 66). PRV vill betona detta och påtala att i sådana projekt är en förbättrad fondstruktur inte lösningen på problemet. Utredaren presenterar i den delen inte heller några särskilda förändringar. Överlag hänvisas i betänkandet till behovet av att tidigarelägga kapitalinsatser från en etablerad fas till den tidiga sådd-fasen (eller ännu tidigare, beroende på hur dessa begrepp definieras) även inom ramen för den föreslagna fondstrukturen, utan att det presenteras hur det ska genomföras i praktiken.

Mot bakgrund av detta behov av statlig kapitalsatsning på innovationsprojekt i tidig sådd-fas eller försädd välkomnar PRV utredarens förslag att förstärka innovationsstödet till företag och projekt i tidiga utvecklingsfaser (kapitel 5.9). Både Almi och Vinnova har förutsättningarna att nå fram till de enskilda entreprenörer och innovatörer, inkubatorer och innovationskontor som inte kan dra nytta av fondkapital. Utredaren föreslår en total ökning av årliga anslag med

340 miljoner kronor per år, pengar som huvudsakligen ska tas från medel som Almi respektive Vinnova redan disponerar. PRV anser att det är olyckligt att medel tas från forsknings- och utvecklingsanslag och förordar att det utreds om dessa medel kan om disponeras från annat, outnyttjat, kapital.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Susanne Ås Sivborg efter förredragning av juristen Louise Jonshammar. I den slutliga handläggningen har även chefscontrollern Jan Wernerson och chefsjuristen Karin Bergh deltagit.

Susanne Ås Sivborg

Louise Jonshammar